



Република Србија  
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ



ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКА КОМОРА СРБИЈЕ

**BUNDESNOTARKAMMER**  
KÖRPERSCHAFT DES ÖFFENTLICHEN RECHTS

**giz** Deutsche Gesellschaft  
für Internationale  
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

## Меморандум о разумевању о циљевима дигитализације радних процеса при комуникацији јавних бележника и јавних регистара

Закључен дана 12.09.2018 у Берлину, Савезна Република Немачка, између:

1. Министарства правде Републике Србије, које заступа Нела Кубуровић, министар
2. Јавнобележничке коморе Србије, коју заступа Србислав Цвејић, председник
3. Јавнобележничке коморе Савезне Републике Немачке, коју заступа Проф. Др. Јенс Борман, председник
4. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), Отвореног регионалног фонда за југоисточну Европу – Правна реформа, који заступа *M. Goelma*

### Пратеће информације:

#### **Јавни бележници**

Јавни бележници су носиоци јавних овлашћења којима је поверено вршење функције превентивног правосуђа. Они као независни носиоци јавних овлашћења након утврђивања воље странака сачињавају јавне исправе о посебно важним правним пословима. Ови правни послови посебно укључују уговоре о располагању непокретностима, а јавни бележници такође сачињавају исправе о наслеђивању у случају смрти.

#### **Регистри**

Јавни регистри, а посебно земљишна књига односно катастар или привредни регистар, садрже информације о правима на непокретностима које су од посебног значаја за правни промет. Они садрже обавезујуће информације које уживају поверење јавности. Како би били у стању ефективно испуњавати своје задатке у интересу правног промета, регистри у сваком тренутку морају заинтересованим и овлашћеним особама стављати на располагање релевантне, поуздане, свеобухватне и ажуриране информације. Регистри се из овог разлога у што већој мери воде електронским путем. Брза регистрација промена је кључна за ажурност регистра.

## Циљеви

### **Поузданост регистара**

Како би се осигурала поузданост информација у регистрима, по правилу је упис права могућ само на основу јавнобележничке исправе. Ограничавањем регистарског поступка на јавнобележничке исправе законодавац настоји остварити пре свега следеће циљеве у интересу правног промета и других јавних интереса:

- Сигурна идентификација физичких и правних лица која учествују у поступку
- Поузданост садржине постигнутог договора
- Свеобухватно утврђивање и документовање воље странака
- Свеобухватно појашњавање и саветовање странака о склопљеном договору и његовим правним последицама
- Заштита странака од доношења исхитрених одлука у случају закључивања правних послова
- Заштита слабијих уговорних страна
- Омогућавање државне контроле у циљу вршења функције власти (нпр. наплата пореза, истрага/спречавање кривичних дела, посебно прања новца)
- Растерећење правосуђа
- Растерећење јавних регистара имајући у виду да се уписи врше на основу исправа које су претходно проверила и сачинила стручна лица,

Јавни бележници ће организовати своје радне процесе на такав начин да се у потпуности испуњавају горе наведени циљеви, такође и током дигитализације радних процеса.

### **Приступ јавних бележника регистарским подацима**

Јавни бележници по налогу странака сачињавају исправе које се односе на садржаје регистара и утичу на садржаје регистара, посебно исправе о располагању уписаним правима (нпр. пренос права својине на непокретностима) или упис нових права. Како би могли у сваком тренутку вршити своје задатке у интересу странака и у интересу превентивног правосуђа, неопходно је да јавни бележници у сваком тренутку имају свеобухватан приступ обавезујућим и ажурираним информацијама и подацима из регистра у електронском облику. Јавним бележницима се на основу њихове позиције као носилаца јавних овлашћења може омогућити увид и у поверљиве податке. Јавни бележници имају одговорност у складу са обавезама јавних бележника, да чувају тајност у складу са законским одредбама.

## **Сигурна електронска комуникација јавних бележника са регистрима**

Брзо и поуздано вођење регистара се олакшава тиме да се захтеви за упис права подносе у електронском облику. Како би се осигурала поверљивост и поузданост регистара и приликом електронског подношења, такви захтеви морају бити поднети од стране јавног бележника на безбедан начин. Подаци се требају преносити у структурираном облику, како би се могли даље обрађивати у регистру, односно директно похрањивати у регистар чувајући историју промена. Надаље, регистри морају бити у стању да провере аутентичност електронских јавнобележничких исправа које се достављају (нпр. уговора, одлука). Последње наведено претпоставља да јавни бележници достављају исправе које су електронски потписане.

### **Спровођење**

#### **Законски предуслови**

Потребно је обезбедити следећи законске предуслове:

- Мора бити осигурано да јавни бележници имају непосредан приступ у електронском и ажурном облику свим подацима који су битни за њихову делатност. Подаци стављени на располагање морају поуздани.
- Морају се осигурати законски предуслови да се захтеви прослеђују надлежном регистру такође, односно искључиво сигурним електронским путем из јавнобележничких канцеларија по налогу странака.
- Морају се осигурати законски предуслови како би јавни бележници могли сачињавати исправе са електронским потписом које су за регистар једнако обавезујући као и јавнобележничке исправе сачињене у папирној форми.

#### **Технички предуслови**

Морају се осигурати следећи технички предуслови:

- Јавнобележничке коморе, односно државни орган надлежан за обављање послова развоја, одржавања и координисања правосудног информационог система обавезни су да осигурају директан приступ горе наведеним регистарским подацима јавним бележницима, као и комори јавних бележника.
- Јавнобележничке коморе, односно државни орган надлежан за обављање послова развоја, одржавања и координисања правосудног информационог система, морају ставити на располагање софтвер који омогућава сигуран пренос података између појединачних јавних бележника и регистара. Регистри помоћу овог софтвера морају имати могућност праћења историје промена које се врше путем електронског пријема обавезујућих захтева и докумената, могућност извештавања о променама, укључујући функционалности прегледа и експортовања, а где је то

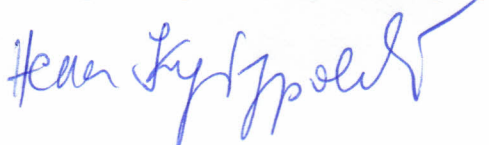
потребно, и могућност непосредног преузимања података из регистара у надлежности других државних органа.

- Јавнобележничке коморе, односно државни орган надлежан за обављање послова развоја, одржавања и координисања правосудног информационог система, имају обавезу да осигурају техничке предуслове за израду исправа са електронским потписом које омогућавају јасно одређивање јавног бележника који је сачинио исправе.

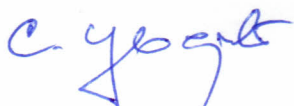
### Посвећеност

Сви партнери ће се у складу са властитим могућностима трудити да предузимају мере како би постигли горе наведене циљеве и осигурали неопходне законске и техничке предуслове. Они ће у ову сврху сарађивати и међусобно се информисати о кључним фазама развоја.

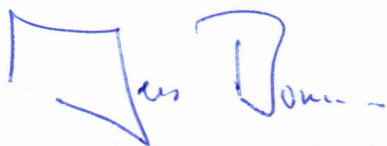
Министарство правде Републике Србије



Јавнобележничка комора Србије



Јавнобележничка комора Савезне Републике Немачке



Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), Отворени регионални фонд за југоисточну Европу – Правна реформа,

